

ԿՈՌՈՒՊՑԻԱՅԻ ԿԱՆԽԱՐԳԵԼՄԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ՎԻՎ/121/2026

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՏՈՒՅԺ ԿԻՐԱՌԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Բ. Երևան

10 հուլիսի 2026թ.

Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովը (այսուհետ՝ Հանձնաժողով), կազմով՝ Մարիամ Գալստյանի (նիստը նախագահող), Արամայիս Փաշինյանի, Արմեն Մարությանի և Եփրեմ Կարապետյանի 2026 թվականի հուլիսի 10-ին քննելով «Սասնա Շուր» համահայկական կուսակցության ֆարտուղարության անդամ Վահագն Ժիրայրի Ավագյանի կողմից Կուսակցության մշտապես գործող ղեկավար մարմնի անդամի, իսկ այլ ղեկավար մարմնի դեպքում այդ մարմնի անդամի՝ 2022 թվականի գույքի և եկամուտների հայտարարագիրը (այսուհետ՝ նաև Հայտարարագիր) «Հանրային ծառայության մասին» օրենքով (այսուհետ՝ Օրենք) սահմանված ժամկետները լրանալուց հետո՝ 30 օրվա ընթացքում, Հանձնաժողովի գրավոր ծանուցման հիման վրա չներկայացնելու համար Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի (այսուհետ՝ Օրենսգրքի) 169.28-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված վարչական իրավախախտման վերաբերյալ ՎԻՎ/121/2026 գործը՝

Պ Ա Ր Զ Ե Ց

Լ. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի վարույթի նախադասությունը

1.1 Հանձնաժողովը, «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքի 23-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով վերադասված գործառույթների շրջանակում, «Կուսակցությունների մասին» սահմանադրական օրենքով (այսուհետ՝ նաև Սահմանադրական օրենք) սահմանված հայտարարագրերը, մասնավորապես՝ կուսակցությունների մշտապես գործող ղեկավար մարմնի անդամների, իսկ այլ ղեկավար մարմնի դեպքում այդ մարմնի անդամների՝ 2022 թվականի գույքի և եկամուտների հայտարարագրերն Օրենքով սահմանված ժամկետում ներկայացված լինելու փաստի

ստուգման արդյունքում պարզել է, որ «Սասնա Շուր» համահայկական կուսակցության ֆարտուղարության անդամ Վահագն Ավագյանի Հայտարարագիրը ներկայացված չէ Հանձնաժողով:

1.2 Հանձնաժողովի կողմից 2026 թվականի ապրիլի 20-ին և 27-ին թիվ 01/832/2-2026 գրությունը «Ինտերնետով հրապարակային և անհատական ծանուցման մասին» օրենքի 10-րդ հոդվածով սահմանված անհատական ծանուցման ընթացակարգով՝ էլեկտրոնային փոստով, ուղարկվել է Վահագն Ավագյանին՝ տեղեկացնելով Հայտարարագիրը ներկայացնելու պարտականության վերաբերյալ, միաժամանակ առաջարկվել է ծանուցումը ստանալուց հետո՝ 30 օրվա ընթացքում, լրացնել և ներկայացնել համապատասխան հայտարարագիրը: Վահագն Ավագյանը ծանուցվել է նաև, որ հայտարարագիրը 30 օրվա ընթացքում չներկայացնելու դեպքում, անհրաժեշտ է ծանուցումը ստանալուց հետո՝ 31-րդ օրը՝ ժամը 10:00-ին, ներկայանալ Հանձնաժողով մասնակցելու վարչական իրավասիստման վերաբերյալ արձանագրության կազմելուն: Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ հնգօրյա ժամկետում Հանձնաժողովը չի ստացել էլեկտրոնային փոստով ուղարկված ծանուցումը Վահագն Ավագյանի կողմից կարդալու մասին էլեկտրոնային հավաստում, և հիշյալ ժամկետում չի ներկայացվել Հայտարարագիրը՝ ծանուցումը 2026 թվականի մայիսի 6-ին փոստային կապի միջոցով՝ պատվիրված նամակով ուղարկվել է Վահագն Ավագյանի՝ բնակչության պետական ռեգիստրում հաշվառված հասցեով: Նշված ծանուցումը Վահագն Ավագյանի կողմից ստացվել է 2026 թվականի մայիսի 12-ին (հիմք՝ փոստային առաքանին):

1.3 2026 թվականի մայիսի 14-ին Վահագն Ավագյանը Հանձնաժողով է ներկայացրել 01/2043-2026 գրությունը հետևյալ բովանդակությամբ.

«(...) Սույնով Ձեզ ծանուցում եմ, որ Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի 01/832/1-2026 գրությամբ ներկայացված պահանջը, որը վերաբերում է «Սասնա Շուր» համահայկական կուսակցության ղեկավար մարմնի անդամների կողմից 2021, 2022, 2023 և 2024 թվականների գույքի և եկամուտների հայտարարագրերի ներկայացմանը, երթակ չէ կատարման հետևյալ հիմքով.

1. ՓԱՍՏԱԿԱՆ ՀԻՄՔԵՐ

«Սասնա Շուր» համահայկական կուսակցությունն անցկացրել է կուսակցության ՀԻՄՆԱԴԻՐ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ 2018 թվականին, որի ընթացքում, «Կուսակցությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական օրենքի 18-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջին և կուսակցության Կանոնադրության 6-րդ կետի համաձայն, ընտրվել են կուսակցության ղեկավար մարմնի անդամները: Միաժամանակ, Կանոնադրության 6.1-ը կետը հստակ սահմանում է, որ ղեկավար մարմինը ընտրվում է

ընտրվում	է	ԵՐԿՈՒ	ՏԱՐԻ	Ժամկետով
----------	---	-------	------	----------

(https://www.moj.am/storage/uploads/Sasna_tsrer_kan.pdf): Ըստ այդմ, 2018թ. ընտրված ղեկավար կազմի լիազորությունները ավարտվել են 2020 թ.:

Հաջորդ (արտահերթ կամ հերթական) կուսակցական ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐ ՁԻ ԱՆՑԿԱՑՎԵԼ Հայաստանը բռնագավթած թուրք-ուսական ռեժիմի կողմից կուսակցության ղեկավար մարմնի անդամների ապօրինի դատապարտման հետևանքով, և, հետևաբար, ղեկավար մարմնի ՆՈՐ ԿԱԶՄ ՁԻ ԸՆՏՐՎԵԼ: Սա նշանակում է, որ «Կուսակցությունների մասին» սահմ. օրենքի 28.1-ին հոդվածի 1-ին մասի համաձայն 2021-2025 թ.թ. ժամանակահատվածում ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄՇՏԱՊԵՍ ԳՈՐԾՈՂ ՂԵԿԱՎԱՐ ՄԱՐՄՆԻ ԸՆՏՐՎԱԾ ԱՆԴԱՄՆԵՐ ՁԵՆ ԵՂԵԼ, որոնց վրա կարող էր տարածվել հայտարարագրման պարտականությունը:

II ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՀԻՄՔԵՐ

1. «Կուսակցությունների մասին» ՀՀ սահմ. օրենք, հոդված 28.1, մաս 1.

«Կուսակցության մշտապես գործող ղեկավար մարմնի անդամները, իսկ այլ ղեկավար մարմինների դեպքում այդ մարմնի անդամները [...] պարտավոր են Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողով ներկայացնել իրենց գույքի և եկամուտների հայտարարագիր»:

Հայտարարագրման պարտականությունը ԾԱԳՈՒՄ է ԲԱՑԱՌԱՊԵՍ ՂԵԿԱՎԱՐ ՄԱՐՄՆԻ ԱՆԴԱՄ ՀԱՆԴԻՍԱՆԱԼՈՒ ԺԱՄԿԵՏԻ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ: Եթե անձն ընտրված չէ կամ նրա լիազորությունն ավարտվել է, ապա վերը նշված օրենքի կիրառման տիրույթ չի մտնում:

2. «Կուսակցությունների մասին» ՀՀ սահմ. օրենք, հոդված 18, մաս 1.

Ղեկավար մարմիններն ընտրվում են կուսակցության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով, կուսակցության համագումարի կողմից: Առանց համագումարի կողմից ընտրության, ղեկավար մարմնի անդամի կարգավիճակ ձեռք բերել ՀԱՐԱՎՈՐ ՁԵ:

3. «Սասնա ծռեր» կուսակցության Կանոնադրություն, կետ 6.1.

Ղեկավար կոմիտեն ընտրվում է երկու (2) տարի ժամկետով: 2018 թ. ընտրված կազմի լիազորությունները լրացել են 2020 թ.: Հաջորդ ընտրություն չի կատարվել, ուստի 2021-2025 թ.թ. ոչ մի անձ ֆորմալ-իրավական կարգով ղեկավար կոմիտեի անդամ ՁԻ ՀԱՆԴԻՍԱՑԵԼ:

4. «Հանրային ծառայության մասին» ՀՀ օրենք, հոդված 34.

Հայտարարագրման պարտականությունն անհատելիորեն կապված է պաշտոնատար անձի ՖԻԶԿԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱՎԻՃԱԿԻ հետ պաշտոնից ազատ լինելու կամ ի սկզբանե ոչ ընտրված լինելու դեպքում պարտականությունը ՁԻ ԾԱԳՈՒՄ:

III. ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Հաշվի առնելով վերոգրյալը, «Սասնա ծռեր» կուսակցության ղեկավար կազմի 2018 թ. ընտրված անդամների վրա 2021 2022 2023 և 2024 թ.թ. համար գույքի և եկամուտների հայտարարագրեր ներկայացնելու պարտականություն ՁԻՐ ԾԱԳԵԼ, ԲԱՆԻ ՈՐ.՝

(ա) նրանց լիազորությունները ավարտվել են 2020 թ.՝ կանոնադրությամբ սահմանված 2-ամյա ժամկետի լրանալու արդյունքում,

(բ) 2021-2025 թ.թ. ընթացքում կուսակցությունն ղեկավար կոմիտեի ՆՈՐ ԿԱԶՄ ԶԻ ՈՒՆԵՑԵԼ, այն հիմքով, որ համագումար չի անցկացվել,

(գ) «Կուսակցությունների մասին» սահմ. օրենքի 28.1-ին հոդվածի 1-ին մասի ուղղակի կարգավորմամբ՝ հայտարարատու են ՂԵԿԱՎԱՐ ՄԱՐՄՆԻ ՆԵՐԿԱ ԱՆԴԱՄՆԵՐԸ, ոչ թե ժամկետանց լիազորությամբ ծառայած անձինք:

Ավելի ուշ, էլեկտրոնային հասցեով ինձ հասցեագրված ձեր պատասխան հաջորդ նամակում ներկայացված իրավական հիմնավորումները ուսումնասիրելուց հետո հայտնում եմ հետևյալը: «Սասնա ծռեր» կուսակցության կառավարման մարմնի անդամների հասցեագրված՝ 2021-2025 թվականների գույքի և եկամուտների հայտարարագրեր ներկայացնելու պահանջը չունի իրավական հիմք՝ ստորև ներկայացված պատճառներով:

I. ՕՐԵՆՔԻ ՀԵՏԱԴԱՐՁ ՈՒԺԻ ԱՐԳԵԼՔ

«Կուսակցությունների մասին» սահմանադրական օրենքի 28.1-րդ հոդվածով սահմանված հայտարարագրման պարտավորությունը ուժի մեջ է մտել 2021 թվականի հունվարի 20-ին:

«Սասնա ծռեր» կուսակցության կառավարման մարմինը ընտրվել է 2018 թվականի հիմնադիր համագումարում՝ երկու տարի ժամկետով, ինչպես ուղղակիորեն նախատեսված է կուսակցության կանոնադրության 6.1-րդ հոդվածով, որը պետականորեն հանաչված է կուսակցության գրանցման գործընթացով: Նշված երկամյա ժամկետը լրացել է 2020 թվականին՝ ամբողջ մեկ տարի առաջ այն պահից, երբ 28.1-րդ հոդվածը դարձավ գործող օրենք:

ՀՀ Սահմանադրության 80-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝

«Օրենքը հետագարձ ուժ չունի, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այն բարելավում կամ մեղմացնում է անձի պատասխանատվությունը»:

Հանձնաժողովի կազմից ներկայացված «Շարունակականության ֆիլցիայի» փաստարկը, համաձայն որի՝ կառավարման մարմինը շարունակվում է գոյություն ունենալ անժամկետ՝ անկախ կանոնադրությամբ սահմանված մանդատի ավարտից, չի վերացնում նշված հիմնարար խախտումը: Նույնիսկ եթե նման շարունակականությունը ընդունվի որպես կազմակերպական սկզբունք, որը կիրառելի է կուսակցության նկատմամբ որպես իրավաբանական անձ, այն չի

կարող հետադարձ ուժով ստեղծել հայտարարագրման պարտավորություն այն անձանց համար, որոնց ընտրովի մանդատը ավարտվել է մինչև համապատասխան օրենքի ուժի մեջ մտնելը: Կազմակերպական մակարդակում գործող իրավական ֆիզիկան չի կարող հաղթահարել անհատական մակարդակում գործող սահմանադրական արգելքը:

Ավելին, կանոնադրությամբ սահմանված ժամկետի լրանալը ինքնին դադարեցնում է յուրաքանչյուր անձի՝ «կառավարման մարմնի անդամ» իրավական կարգավիճակը՝ անկախ այն հանգամանքից, թե արդյո՞ք իրականացվել է նոր ընտրություն: Հակառակ մեկնաբանությունը՝ ըստ որի ժամկետը լրացած կառավարման մարմնի անդամները շարունակում են պահպանել իրենց կարգավիճակը մինչև նոր ընտրության անցկացումը, կհանգեցնի այն անհիմն հետևության, որ անձինք փաստացի կրում են այդ կարգավիճակը անժամկետ՝ կուսակցության կողմից համագումար չանցկացնելու դեպքում: Նման մոտեցումը չի բխում ՀՀ հուշակած իրավական համակարգի ոչ ոգու ոչ տառի տրամաբանությունից:

II. ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԱՆՀՆԱԲԻՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ՈՐՊԵՍ ԱՆՀԱՂԹԱՀԱՐԵԼԻ ԽՈԶԸՆԴՈՏ

Նույնիսկ վերոնշյալ հիմնական փաստարկը մի կողմ դնելու դեպքում, Հանձնաժողովի դիրքորոշումը չի դիմանում բնագոյությունը նաև ինքնուրույն հիմքով:

Կառավարման մարմինը փաստացի գրկվել է գործելու հնարավորությունից՝ իր անդամների նկատմամբ պետական մարմինների կողմից իրականացված ազատագրկման հետևանքով: Նման պայմաններում մարմինը չի կարող գումարվել, որոշումներ ընդունել կամ որևէ պետական մարմնի ծանուցումներ ներկայացնել: Երբ կառավարման մարմնի անդամները կալանքի տակ են, մարմինը կորցնում է իր՝ որպես կոլեգիալ որոշումներ ընդունող մարմնի ֆիզիկական գործունակությունը. անհնար է ձևավորել փոքրում, ընդունել իրավաչափ որոշումներ կամ կազմել ծանուցումներ:

Վարչական իրավունքի ընդհանուր սկզբունքների համաձայն՝ իրավական պատասխանատվություն չի կարող առաջանալ այն անձանց համար, որոնք գրկված են եղել իրենց պարտականությունները կատարելու հնարավորությունից հենց այն մարմնի գործողությունների արդյունքում, որն այժմ փորձում է նրանց պատասխանատվության ենթարկել: Ցանկացած ծանուցման բացակայության համար պատասխանատվությունը կրում են այն սուբյեկտները, որոնք ստեղծել են այդ անհաղթահարելի խոչընդոտը, և ոչ թե դրա գոհ հանդիսացած անձինք:

Բացի այդ, և հատկապես կարևոր, պաշտոնակալության կամ լուծարման մասին պաշտոնական ծանուցման բացակայությունը չի կարող հիմք հանդիսանալ «կառավարման մարմնի անդամ» կարգավիճակի անժամկետ երկարաձգման համար: Անձը չի կարող ողջ կյանքի ընթացքում համարվել կառավարման մարմնի անդամ միայն այն պատճառով, որ հանգամանքները՝ այդ թվում պետության գործողություններով պայմանավորված, անհնար են դարձրել այդ մարմնի դադարեցման ձևական գրանցումը: Իրավական կարգավիճակը պետք է ծագի դրական իրավական ակտից, այլ ոչ թե դադարեցնող ակտի բացակայությունից, որի ընդունումը անհնար է եղել:

Ձեր պատասխանից մեջբերելով՝

«Կուսակցությունները պարտավոր են սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո մինչև 2022 թվականի հունվարի 1-ը, իրենց կանոնադրությունները և կառուցվածքը համապատասխանեցնել սույն օրենքի պահանջներին և պետական գրանցման նպատակով կանոնադրության փոփոխությունները ներկայացնել պետական լիազոր մարմին»

Հստակ է որ այս կետում առկա պահանջը չի կատարվել կուսակցության կողմից, կանոնադրության որևէ փոփոխություն ծանուցված չէ, հետևաբար իրավաբանորեն անըմբռնելի է պետական մարմնի պահանջը չկատարված փոփոխության հիմքով պահանջել կուսակցության նախկին կառավարող մարմնի անդամներից որևէ գործողություն, առավել ևս որ այդ մարմինը օրենքի ընդունումից մեկ տարի առաջ այլևս չի գործել, իսկ կուսակցությունը պետական միջամտության հետևանքով չի կարողացել կազմակերպել իր հետագա գործունեությունը:

III. ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ԳԵՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ - ԱՆՁՆԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ ՁԻ ԿԱՐՈՂ ԲԽԵԼ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ ՖԻԿՑԻԱՅԻՑ

ՀՀ Սահմանադրության 79-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ իրավական պատասխանատվությունը կարող է առաջանալ միայն օրենքով ուղղակիորեն և հստակ սահմանված հիմքով:

28.1-րդ հոդվածի 1-ին մասը որպես հայտարարատու հանաչում է «կուսակցության մշտապես գործող կառավարման մարմնի անդամներին»: Նման անդամակցությունը կոնկրետ անհատական իրավական կարգավիճակ է, որը ծագում է դրական իրավական ակտից՝ համագումարի կողմից ընտրությունից, ինչպես պահանջվում է «Կուսակցությունների մասին» սահմանադրական օրենքի 17-րդ հոդվածի 4.1-րդ մասով: Այն չի կարող բխել ենթադրությունից, կազմակերպական անհրաժեշտությունից կամ իրավաբանական անձ հանդիսացող կուսակցության պարտականություններից:

Հանձնաժողովի այն պնդումը, որ օրենքը չի նախատեսում կուսակցության գոյություն առանց կառավարման մարմնի, ինքնին ճիշտ է, սակայն դա սահմանում է կազմակերպության՝ որպես իրավաբանական անձի պարտավորությունը, այլ ոչ թե կոնկրետ անձանց անհատական իրավական կարգավիճակը: Կուսակցության կողմից համագումար չանցկացնելը կարող է հանդիսանալ իրավախախտում, որը վերագրվում է կուսակցությանը, սակայն չի կարող հիմք հանդիսանալ այն անձանց նկատմամբ հայտարարատուի կարգավիճակի անժամկետ պահպանման համար, որոնց ընտրովի մանդատը ավարտվել է:

Հակառակ մտեցումը կհանգեցնի նրան, որ «կառավարման մարմնի անդամ» կարգավիճակը՝ իր բոլոր պարտականություններով և պատասխանատվությամբ, կվերագրվի անձին ոչ թե ընտրության արդյունքում, այլ

կուսակցության ինստիտուցիոնալ ձախողման հետևանքով, ինչը հակասում է ՀՀ Սահմանադրության 79-րդ հոդվածին և իրավունքի հիմնարար սկզբունքներին:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Վերագրյալի հիման վրա վերահաստատում են, որ Ձեր գրություններով նշված անձանց նկատմամբ 2021-2025 թվականների համար գույքի և եկամուտների հայտարարագրեր ներկայացնելու իրավական պարտավորություն գոյություն չունի, քանի որ՝

ա) նրանց մանդատը ավարտվել է 2020 թվականին՝ մինչև 28.1-րդ հոդվածի ուժի մեջ մտնելը, և դրա կիրառումը կհանդիսանա հետագարծ ուժով կիրառություն՝ արգելված ՀՀ Սահմանադրության 80-րդ հոդվածով,

բ) կառավարման մարմինը ֆիզիկապես գրկված է եղել գործելու, գումարվելու և ծանուցումներ ներկայացնելու հնարավորությունից պետական գործողությունների հետևանքով, և որևէ ընթացակարգային խախտման համար պատասխանատվությունը չի կարող վերագրվել դրա անդամներին,

գ) հայտարարատուի կարգավիճակը բխում է ընտրությունից, այլ ոչ թե կազմակերպական ֆիզիցիայից, և չի կարող անժամկետ երկարաձգվել կուսակցության կողմից համագումար չանցկացնելու հիմքով:

Ամբողջի համադրությամբ պահանջում են ներառել ձեզ ներկայացված վերոնշյալ հիմնավորումները իմ դեմ կազմվող վարչական իրավախախտման արձանագրության մեջ, հստակ արձանագրել իմ կողմից վարչական իրավախախտման հանգամանքը չընդունելու փաստը և օրենքով նախատեսված ժամկետում այն բողոքարկելու վերաբերյալ իմ որոշումը: Հստ աչդմ խնդրում են նաև վարչական իրավախախտման արձանագրության կազմման նույն օրը ինձ ուղարկել արձանագրության օրինակը Հայփոստով և ևս մի օրինակ այս էլեկտրոնային հասցեով ([REDACTED]) եթե ձեր համար դժվար չէ ուղարկել 2 միջոցներով միաժամանակ:»

1.4 Նշվածին ի պատասխան Հանձնաժողովը 2026 թվականի մայիսի 18-ին թիվ 01/1412-2026 գրությամբ պարզաբանել է, որ (...) Սահմանադրական օրենքը կուսակցության կազմակերպական կառուցվածքը չի դիտարկում որպես ընդհատվող կամ իրավիճակային, այլ՝ որպես անընդհատ (մշտապես) գործող համակարգ՝ ի դեմս կուսակցության մշտապես գործող ղեկավար մարմնի: Կուսակցության մշտապես գործող ղեկավար մարմնին վերապահված են կուսակցության ընթացիկ և շարունակական բնույթի մի շարք իրավասություններ, որոնք, ըստ իրենց էության, ենթադրում են դրա անընդհատ գոյություն և գործունակություն: Հետևաբար, ղեկավար մարմնի անդամների ընտրության համար կանոնադրությամբ որոշակի ժամկետի սահմանումն ինքնին չի կարող մեկնաբանվել այնպես, որ ժամկետի լրանալով կուսակցությունն իրավաչափորեն ազատվում է մշտապես գործող ղեկավար մարմնին ունենալու, դրա կազմի

փոփոխությունները պատշաճ ձևակերպելու և Հանձնաժողովին կուսակցության հայտարարատու պաշտոնատար անձանց նշանակման կամ ազատման մասին օրենքով սահմանված կարգով ծանուցելու պարտականություններից:

1.5 2026 թվականի հունիսի 12-ին պատշաճ ծանուցված Վահագն Ավագյանի բացակայությամբ կազմվել է թիվ 135/26 ՎԻՎ արձանագրությունը՝ Օրենսգրքի 169.28-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված իրավախախտման հատկանիշներով:

1.6 Հանձնաժողովի կողմից 2026 թվականի հունիսի 17-ին թիվ 01/1789/1-2026 գրությամբ Վահագն Ավագյանին ծանուցում է ուղարկվել, որ վերոնշյալ առերևույթ իրավախախտման հիման վրա 2026 թվականի հունիսի 10-ին՝ ժամը՝ 14:45-ին, իրականացվելու է գործի ֆինուրյուն:

1.7 Հաշվի առնելով այն, որ ծանուցումը պատվիրված նամակով ուղարկվել է Վահագն Ավագյանին, սակայն ուղարկելու օրվանից հետո՝ երկաթաբայ ժամկետում, Հանձնաժողովը չի ստացել այն ստանալու մասին հետադարձ ծանուցումը (ծանուցման մասին անդորրագիրը), հիմք ընդունելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 29.1-ին հոդվածի 15-րդ մասը՝ ծանուցումը 2026 թվականի հունիսի 2-ին տեղադրվել է Հայաստանի Հանրապետության հրապարակային ծանուցումների պաշտոնական ինտերնետային (www.azdarar.am) կայքում, որից հետո՝ հինգերորդ օրը, ծանուցումը համարվել է հանձնված (ստացված): Միաժամանակ, նշված ծանուցումը՝ N 01/1925-2026 գրությամբ, ուղարկվել է ՀՀ Կոտայքի մարզի Առինջ համայնքի ղեկավարին: Ի պատասխան նշված գրության՝ ՀՀ Կոտայքի մարզի Աբովյան համայնքի ղեկավարը 2026 թվականի հունիսի 2-ի թիվ Պ-2227 գրությամբ հայտնել է, որ Վահագն Ավագյանը հեռախոսազանգի միջոցով տեղեկացել է ծանուցագրի վերաբերյալ, ինչպես նաև Վահագն Ավագյանը հայտնել է, որ ծանուցագիրն արդեն իսկ ստացել է էլեկտրոնային փոստի միջոցով:

1.8 2026 թվականի հունիսի 10-ին վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի ֆինուրյան տեղի և ժամանակի մասին պատշաճ ծանուցված Վահագն Ավագյանի բացակայությամբ տեղի է ունեցել վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի ֆինուրյուն:

II. Վարույթի մասնակցի ներկայացրած դիրքորոշումները ու պարզաբանումները

Վարույթի ընթացքում Վահագն Ավագյանի կողմից պարզաբանումներ չեն ներկայացվել:

III. Գործի ֆինուրյան ընթացքում հաստատված հանգամանքները

Հանձնաժողովն ուսումնասիրել է թիվ ՎԻՎ/121/2026 գործում առկա նյութերը, կատարել հանգամանքների ֆինուրյուն, որի արդյունքում հաստատված է համարում.

3.1 Արդարադատության նախարարության իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի էլեկտրոնային միասնական գրանցամատյանում առկա տվյալների համաձայն՝ Վահագն Ավագյանը 08.11.2018թ.-ից առ այսօր հանդիսանում է «Սասնա Ծռեր» համահայկական կուսակցության մետապես գործող ղեկավար մարմնի՝ ֆարտուղարության անդամ:

3.2 Կուսակցության կողմից Հանձնաժողով ներկայացված 2022 թ. Տարեկան հաշվետվության «1.1 Ղեկավար անձնակազմ» բաժնում Վահագն Ժիրայրի Ավագյանը ներկայացվել է որպես Կուսակցության մետապես գործող ղեկավար մարմնի անդամ՝ պաշտոնը ստանձնելու ամսաթիվ նշելով 09/11/2018թ.-ը, իսկ պաշտոնը դադարեցնելու ամսաթիվ չի նշվել:

3.3 «Սասնա Ծռեր» համահայկական կուսակցության ֆարտուղարության անդամ Վահագն Ավագյանը «Կուսակցությունների մասին» սահմանադրական օրենքի 28.1-ին հոդվածի 1-ին մասով սահմանված կարգավորումների համաձայն՝ հանդիսացել է կուսակցության հայտարարատու պաշտոնատար անձ:

3.4 23.01.2025թ. Հանձնաժողով է մուտքագրվել Վահագն Ավագյանի դիմումը՝ **որպես կուսակցության պաշտոնատար անձ հանդես գալու վերաբերյալ**, որին կից ներկայացվել է նաև «Սասնա Ծռեր» համահայկական կուսակցության նախագահի համաձայնությունը՝ Վահագն Ավագյանին համապատասխան լիազորություններով օժտելու մասին: Միաժամանակ, 26.05.2025 թվականին Վահագն Ավագյանի (որպես Կուսակցության պաշտոնատար անձ) ստորագրությամբ և վերջինիս էլեկտրոնային փոստից ([REDACTED]) Հանձնաժողով է ներկայացվել (Մ-3198-2025) կուսակցության պաշտոնատար անձանց ցանկը, որում ներառված է եղել նաև Վահագն Ավագյանը:

3.5 Վահագն Ավագյանի կողմից Հայտարարագիրը «Հանրային ծառայության մասին» օրենքով սահմանված ժամկետը լրանալուց հետո՝ 30 օրվա ընթացքում, Հանձնաժողովի գրավոր ծանուցման հիման վրա չի ներկայացվել Հանձնաժողով:

3.6 Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննության օրվա դրությամբ Վահագն Ավագյանի Հայտարարագիրը չի ներկայացվել Հանձնաժողով:

VI. Որոշումն ընդունելու իրավական հիմքերը և հիմնավորումները.

4.1 Սահմանադրական օրենքի մինչև 2021 թվականի հունվարի 19-ը գործած խմբագրության 9-րդ հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն՝ պետական գրանցման նպատակով կուսակցությունը պետական լիազոր մարմին, ի թիվս այլ տվյալների, ներկայացնում է պետական գրանցման մասին դիմում՝ ստորագրված կուսակցության մետապես գործող

դեկավար մարմնի անդամների կողմից՝ նրանցից յուրաքանչյուրի անձնագրային տվյալների և հաշվառման հասցեի նշումով, կուսակցության մշտապես գործող դեկավար մարմնի գտնվելու վայրի մասին տեղեկանք:

4.2 Սահմանադրական օրենքի մինչև 2021 թվականի հունվարի 19-ը գործած խմբագրության 17-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ կուսակցության բարձրագույն դեկավար մարմինը կուսակցության համագումարն է (համագումար, ժողով, համաժողով, վեհաժողով և այլն), որը **հրավիրում է կուսակցության մշտապես գործող դեկավար մարմինը** կուսակցության կանոնադրությամբ նախատեսված ժամկետում, բայց ոչ ուշ, քան չորս տարին մեկ անգամ: Կուսակցության համագումարում ընտրվում են կուսակցության կանոնադրությամբ սահմանված մարմինները, որոնք հաշվետու են համագումարին:

4.3 Նույն հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն կուսակցության անունից այլ մարմինների և անձանց հետ հարաբերություններում հանդես է գալիս **կուսակցության մշտապես գործող դեկավար մարմինը, իսկ կոլեգիալ դեկավար մարմնի դեպքում՝ կոլեգիալ մարմնի դեկավարը:**

4.4 Նույն հոդվածի 5-րդ մասի համաձայն՝ Կուսակցության մշտապես գործող դեկավար մարմինը՝

1) հաստատում է կուսակցության տարեկան բյուջեն, եթե այդ իրավասությունը կուսակցության կանոնադրությամբ վերադասված չէ կուսակցության համագումարին.

2) հաստատված տարեկան բյուջեի հիման վրա հաստատում է կուսակցության ծախսերի նախահաշիվը.

3) կուսակցության անունից կնքում է ֆաղափացիաիրավական գործարքներ.

4) իր անդամների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ ընդունում է սույն օրենքի փոփոխությամբ պայմանավորված՝ կուսակցության կանոնադրության և ծրագրի փոփոխությունները և լրացումները.

5) որոշում է կայացնում կուսակցության լուծարման մասին, եթե համագումարն իրավագոր չի եղել.

6) իրականացնում է օրենքով և կանոնադրությամբ վերադասված այլ իրավունքներ:

4.5 Սահմանադրական օրենքի գործող խմբագրության 17-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ Կուսակցության բարձրագույն դեկավար մարմինը կուսակցության համագումարն է (համագումար, ժողով, համաժողով, վեհաժողով և այլն), որը հրավիրում է կուսակցության **մշտապես գործող դեկավար մարմինը** կուսակցության կանոնադրությամբ նախատեսված ժամկետում, բայց ոչ ուշ, քան երեք տարին մեկ անգամ: (...) Կուսակցության համագումարում ընտրվում են կուսակցության կանոնադրությամբ սահմանված մարմինները, որոնք հաշվետու են համագումարին:

4.6 Նույն հոդվածի 4.1-ին մասի համաձայն՝ Կուսակցության մշտապես գործող դեկավար մարմինը ձևավորվում է կոլեգիալության սկզբունքով, որի անդամները կուսակցության կազմից ընտրվում են համագումարում՝ կուսակցության

կանոնադրությամբ սահմանված կարգով և ժամկետով: Մտապես գործող ղեկավար մարմինը որոշումներ է ընդունում նիստերի արդյունքում՝ կանոնադրությամբ սահմանված կարգով:

4.7 Սահմանադրական օրենքի գործող խմբագրության 16-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ **Կանոնադրությունում սահմանվում են կուսակցության՝ (...) կառուցվածքը, ղեկավար և վերահսկողություն իրականացնող մարմինների** ձևավորման և կազմավորման կարգը, իրավունքները և պարտականությունները, գործունեության ժամկետները և որոշումներ ընդունելու կարգը (...):

4.8 Սահմանադրական օրենքի գործող խմբագրության 11-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ Պետական լիազոր մարմինը մերժում է կուսակցության պետական գրանցումը, եթե՝ (...) **չեն ընտրվել կուսակցության ղեկավար և վերահսկողություն իրականացնող մարմինները (...):**

4.9 Սահմանադրական օրենքի գործող խմբագրության 28.1-ին հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ **կուսակցության մտապես գործող ղեկավար մարմնի անդամները**, իսկ այլ ղեկավար մարմինների ղեպքում այդ մարմնի անդամները (այսուհետ՝ նաև հայտարարատու պաշտոնատար անձինք) պարտավոր են Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողով ներկայացնել իրենց գույքի և եկամուտների հայտարարագիր (...):

4.10 Նույն հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ կուսակցության հայտարարատու պաշտոնատար անձինք ներկայացնում են պաշտոնը ստանձնելու, դադարեցնելու, ինչպես նաև **տարեկան հայտարարագրեր:**

4.11 Նույն հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ կուսակցության հայտարարատու պաշտոնատար անձանց հայտարարագրերը ներկայացնելու կարգի նկատմամբ կիրառելի են «Հանրային ծառայության մասին» և «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքների համապատասխան նորմերը, (...):

4.12 Նույն հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն՝ Կուսակցությունն իր ղեկավար մարմնում հայտարարատու պաշտոնատար անձին պաշտոնի նշանակելու կամ պաշտոնից ազատելու մասին եռօրյա ժամկետում ծանուցում է Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովին՝ տրամադրելով համապատասխան ախտի պատճենը:

4.13 2021 թվականի հունվարի 20-ին ուժի մեջ է մտել՝ ««Կուսակցությունների մասին» սահմանադրական օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» սահմանադրական օրենքը, որի 27-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ Կուսակցությունները պարտավոր են սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ մինչև 2022 թվականի հունվարի 1-ը, իրենց կանոնադրությունները և կառուցվածքը համապատասխանեցնել սույն օրենքի պահանջներին և պետական գրանցման նպատակով կանոնադրության փոփոխությունները ներկայացնել պետական լիազոր մարմին: Սույն հոդվածով նախատեսված պետական գրանցման գործառնության դիմաց պետական տուրք չի գանձվում: 2022 թվականի հունվարի 1-ից հետո, սույն օրենքի փոփոխությամբ պայմանավորված, կանոնադրության փոփոխությունները պետական

գրանցման ներկայացնելու դեպքում կուսակցությունը չի ազատվում օրենքով սահմանված պետական տուրքը վճարելու պարտականությունից: Սույն մասով սահմանված ժամկետում կուսակցության կանոնադրությունը սույն օրենքի պահանջներին չհամապատասխանեցնելու դեպքում կուսակցության կանոնադրությունը գործում է այնքանով, որքանով այն չի հակասում սույն օրենքին և կուսակցությունների գործունեությունը կարգավորող այլ օրենքներին:

4.14 Օրենքի 36-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ հայտարարատու պաշտոնատար անձինք պաշտոնական պարտականություններն ստանձնելու, դադարեցնելու հայտարարագրերը պաշտոնական պարտականություններն ստանձնելու, դադարեցնելու օրերին հաջորդող 30 օրվա ընթացքում ներկայացնում են Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողով:

4.15 Օրենսգրքի 169.28 հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ հայտարարագիր ներկայացնելու պարտականություն ունեցող անձի կողմից «Հանրային ծառայության մասին» և «Կուսակցությունների մասին» օրենքներով նախատեսված հայտարարագրերը «Հանրային ծառայության մասին» օրենքով սահմանված ժամկետները լրանալուց հետո՝ 30 օրվա ընթացքում, Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի գրավոր ծանուցման հիման վրա չներկայացնելն առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկի չափով:

4.16 «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքի 24-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովը ֆինանս և լուծում է հայտարարագրմանն առնչվող խախտումների վերաբերյալ գործեր:

4.17 «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքի 26-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթի հետ կապված հարաբերությունները կարգավորվում են Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքով, ինչպես նաև «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով՝ հաշվի առնելով սույն օրենքով սահմանված առանձնահատկությունները:

4.18 «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 37-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ վարչական մարմինը պարտավոր է ապահովել փաստական հանգամանքների բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ ֆննդարկումը՝ բացահայտելով գործի բոլոր, այդ թվում՝ վարույթի մասնակիցների օգտին առկա հանգամանքները:

4.19 Օրենսգրքի 252-րդ հոդվածի համաձայն՝ մարմինը ապացույցները գնահատում է իր ներքին համոզմունքով, որը հիմնված է գործի՝ իրենց ամբողջությամբ վերցված բոլոր հանգամանքների համակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ հետազոտման վրա, ղեկավարվելով օրենքով և իրավագիտակցությամբ:

4.20 Օրենսգրքի 244.17-րդ հոդվածի համաձայն՝ Օրենսգրքի 169.28-րդ հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը բնում և վարչական տույժեր է նշանակում Հանձնաժողովը:

4.21 «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքի 26-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ Հանձնաժողովը Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթի արդյունքում ընդունում է որոշումներ, որոնք կարող են բողոքարկվել «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին համապատասխան՝ դատական կարգով:

4.22 Օրենսգրքի 282-րդ հոդվածի համաձայն՝ բնակչության վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը, մարմինը (պաշտոնատար անձը) ընդունում է հետևյալ որոշումներից մեկը՝ 1) վարչական տույժ նշանակելու մասին, 2) գործի վարույթը կարգելու մասին: Գործի վարույթը կարգելու մասին որոշում ընդունվում է նաև բանավոր դիտողություն հայտարարելու դեպքում:

Սույն գործով հաստատված փաստական հանգամանքների նկատմամբ կիրառելի իրավական նորմերի վերլուծության արդյունքում Հանձնաժողովն արձանագրում է.

«Սասնա Ծուեր» համահայկական կուսակցության ֆարտուղարության անդամ Վահագն Ժիրայրի Ավագյանը Սահմանադրական օրենքի իմաստով հանդիսանալով հայտարարատու պաշտոնատար անձ կրել է Հայտարարագիրը Հանձնաժողով ներկայացնելու պարտականություն, սակայն Օրենքով նախատեսված Հայտարարագիրը Օրենքով սահմանված ժամկետը լրանալուց հետո՝ 30 օրվա ընթացքում, Հանձնաժողովի գրավոր ծանուցման հիման վրա Հանձնաժողով չի ներկայացրել, այն է՝ թույլ է տվել Օրենսգրքի 169.28-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված զանցանք:

Հանձնաժողովը գտնում է, որ խախտման հիմքով պատասխանատվություն սահմանելու հարցը որոշելու համար անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր գործով գնահատել՝ արդյո՞ք տվյալ խախտումը հանգեցրել է նորմով պաշտպանվող իրավահարաբերությունների խաթարմանը: Այս առնչությամբ էական է խախտման (արարքի) որակական կոդը: Տվյալ դեպքում պարզվել է, որ Արդարադատության նախարարության իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի էլեկտրոնային միասնական գրանցամատյանում առկա տվյալների համաձայն՝ Վահագն Ավագյանը 08.11.2018թ.-ից առ այսօր հանդիսանում է «Սասնա Ծուեր» համահայկական Կուսակցության մշտապես գործող ղեկավար մարմնի անդամ, հետևաբար՝ Սահմանադրական օրենքի 28.1-ին հոդվածի 2-ին մասի համաձայն հանդիսացել է Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողով Հայտարարագիր ներկայացնելու պարտականություն կրող պաշտոնատար անձ:

Արարքի որակական կողմը գնահատելիս անհրաժեշտ է հաշվի առնել՝ արդյո՞ք արարքը կարող է պարունակել Օրենսգրքով սահմանված արարքի հատկանիշներ և այնպիսի էական վնաս է պատճառել ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձին, հասարակությանը, պետությանը, որի հիմքով սահմանված պատասխանատվությունը կդիտարկվի համաչափ: Սույն դեպքում, Օրենսդրի կողմից սահմանված պահանջների կատարումը նպատակ ունի ապահովել Կուսակցությունների գործունեության թափանցիկության ամբողջականությունը և բացառելու կուսակցության մշտապես գործող ղեկավար մարմնի առանձին անդամներին ֆինանսավորելու միջոցով կամ նրանց անունով գույքի ձեռակերպման միջոցով կուսակցությունների ֆինանսավորման վերաբերյալ առկա իրավակարգավորումները շրջանցելը՝ այդպիսով ապահովելով կուսակցությունների գործունեության ֆինանսական թափանցիկությունը և վերջիններիս անկախությունը մասնավոր շահերից:

Լ.Անդրադատունավով վարչաթի մասնակցի այն պնդմանը, որի համաձայն՝ «Սասնա Մեր» համահայկական կուսակցության ղեկավար կազմի անդամները ընտրվել են 2018 թվականին և նրանց լիազորությունները դադարել են 2020 թվականին՝ «Սասնա Մեր» համահայկական Կուսակցության կանոնադրությամբ սահմանված երկամյա ժամկետը լրանալու արդյունքում, Հանձնաժողովը գտնում է, որ այն անհիմն է և չի բխում Սահմանադրական օրենքի տրամաբանությունից՝ հետևյալ պատճառաբանությամբ.

Սահմանադրական օրենքի վկայակոչված դրույթների համակցված վերլուծությունից բխում է, որ Սահմանադրական օրենքը կուսակցության կազմակերպական կառուցվածքը չի դիտարկում որպես ընդհատվող կամ իրավիճակային, այլ՝ որպես անընդհատ (մշտապես) գործող համակարգ՝ ի դեմս կուսակցության մշտապես գործող ղեկավար մարմնի: Օրենքը պարտադրում է, որ կուսակցության կանոնադրությամբ սահմանվեն ղեկավար մարմինների ձևավորման ու կազմալուծման կարգը, դրանց լիազորությունները, գործունեության ժամկետները և որոշումներ ընդունելու կարգը, սակայն նույն օրենքով ուղղակիորեն նախատեսում է, որ համագումարը հրավիրվում է հենց մշտապես գործող ղեկավար մարմնի կողմից, իսկ կուսակցության անունից այլ մարմինների և անձանց հետ հարաբերություններում, որպես կանոն, հանդես է գալիս այդ մարմնի ղեկավարը կամ նրա կողմից լիազորված անձը:

Այնուամենայնիվ, վերոնշյալ նորմերից ուղղակիորեն բխում է, որ օրենսդիրը չի նախատեսել կուսակցության՝ մշտապես գործող ղեկավար մարմնի չունենալու հնարավորություն, հակառակ դեպքում այն չէր նախատեսի որպես կուսակցության պետական գրանցումը մերժելու ինֆնուորյուն հիմք:

Բացի այդ, մշտապես գործող ղեկավար մարմնին վերապահված են կուսակցության ընթացիկ և շարունակական բնույթի մի շարք իրավասություններ, որոնք, ըստ իրենց էության, ենթադրում են դրա անընդհատ գոյություն և գործունակություն: Հետևաբար, ղեկավար մարմնի անդամների ընտրության համար կանոնադրությամբ որոշակի ժամկետի

սահմանումն ինքնին չի կարող մեկնաբանվել այնպես, որ ժամկետի լրանալով կուսակցությունն իրավաչափորեն ազատվում է մշտապես գործող դեկավար մարմին ունենալու, դրա կազմի փոփոխությունները պատշաճ ձևակերպելու և Հանձնաժողովին կուսակցության հայտարարատու պաշտոնատար անձանց նշանակման կամ պաշտոնից ազատման մասին օրենքով սահմանված կարգով ծանուցելու պարտականություններից:

Կուսակցության հայտարարատու պաշտոնատար անձանց հայտարարագիր ներկայացնելու պարտականության ծագման և պահպանման իրավական հիմքը անձի՝ օրենքով սահմանված հայտարարատու պաշտոնատար անձի կարգավիճակն է, որը շարունակում է պահպանվել մինչև այդ կարգավիճակի (լիազորությունների) դադարեցման վերաբերյալ օրենքով սահմանված կարգով պետական գրանցումը: Այսինքն՝ քանի դեռ համապատասխան իրավասու մարմնի կողմից չի ընդունվել կուսակցությանն անդամությունը դադարեցնելու վերաբերյալ որոշում, կամ չի ներկայացվել Կուսակցության մշտապես գործող դեկավար մարմնի անդամների փոփոխության վերաբերյալ պետական գրանցման դիմում, անձը շարունակում է համարվել հայտարարատու պաշտոնատար անձ և պարտավոր է կատարել օրենքով նախատեսված հայտարարագրման պարտականությունը:

Տվյալ դեպքում վարչական վարույթի ընթացքում չի ներկայացվել որևէ ապացույց այն մասին, որ 2020 թվականից հետո ձևավորվել է «Սասնա Մռեր» համահայկական կուսակցության նոր ֆարտուղարություն, կամ ընդունվել՝ որոշում, որով դադարեցվել են Վահագն Ավագյանի՝ որպես ֆարտուղարության անդամի լիազորությունները: Ավելին, Կուսակցության կողմից 2022 թվականի տարեկան հաշվետվությունում Վահագն Ավագյանը ներկայացվել է որպես Կուսակցության մշտապես գործող դեկավար մարմնի անդամ:

Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ քանի դեռ օրենքով սահմանված կարգով չի գրանցվել Վահագն Ավագյանի լիազորությունների դադարեցումը կամ նոր դեկավար կազմի ընտրությունը, վերջինս իրավական առումով շարունակել է պահպանել կուսակցության հայտարարատու պաշտոնատար անձի իր կարգավիճակը: Այս ուժով՝ Վահագն Ավագյանը շարունակել է կրել Սահմանադրական օրենքով նախատեսված հայտարարագիր ներկայացնելու պարտականությունը, իսկ Կուսակցության կանոնադրությամբ սահմանված երկամյա ժամկետի լրանալու փաստը չի կարող հիմք հանդիսանալ այդ պարտականությունից ազատվելու համար:

Հետևաբար՝ համագումար չհրավիրելու և Կուսակցության կանոնադրությամբ նախատեսված երկամյա ժամկետը լրանալու հանգամանքն ինքնին չի նշանակում, որ Վահագն Ավագյանի պաշտոնական պարտականությունները դադարեցվել են, հետևաբար՝ Վահագն Ավագյանը շարունակում է հանդիսանալ Կուսակցության մշտապես գործող դեկավար մարմնի անդամ:

Այս համատեքստում հարկ է ընդգծել, որ Կուսակցության կանոնադրությամբ ևս առանձին կարգավորումներ են նախատեսված՝ սպառիչ թվարկելով կուսակցության մշտապես գործող ղեկավար մարմնի անդամների լիազորությունների դադարման հիմքերը: Մասնավորապես, Կուսակցության կանոնադրության 6.2-րդ կետի համաձայն՝ Կուսակցության ֆարտուղարության անդամի լիազորությունները դադարում են Համագումարի որոշմամբ՝

ա) Կուսակցության անդամությունը դադարեցնելու կամ կասեցնելու դեպքում,

բ) հրաժարականի դեպքում,

գ) երեք ամիս անընդմեջ Կուսակցության ֆարտուղարության նիստերին անհարգելի պատճառով չմասնակցելու դեպքում,

դ) նրա մահվան դեպքում:

Թեև Կուսակցության կանոնադրությամբ սահմանված է մշտապես գործող ղեկավար մարմնի անդամների լիազորությունների որոշակի ժամկետ, սակայն կանոնադրական կարգավորումներով նախատեսված չէ այդ ժամկետի լրացման հիմքով ղեկավար մարմնի անդամի պաշտոնավարման դադարեցում: Նշված իրավակարգավորումն ունի օբյեկտիվ հիմնավորում և նպատակ, քանի որ Կուսակցության բնականոն գործունեության ապահովման, ինչպես նաև մի շարք առանցքային որոշումների կայացման ու գործընթացների կազմակերպման համար մշտապես գործող ղեկավար մարմնի առկայությունը պարտադիր պայման է: Ավելին՝ ղեկավար մարմնի նոր կազմի ընտրության կազմակերպումը նույնպես անհնար է իրականացնել առանց գործող ղեկավար կազմի, քանի որ, Կուսակցության կանոնադրության համաձայն, համագումար հրավիրելու բացառիկ լիազորությունը վերապահված է մշտապես գործող ղեկավար մարմնին՝ Քարտուղարությունը:

II. Անդրադառնալով Վահագն Ավագյանի այն պնդմանը, թե հայտարարագիր ներկայացնելու պարտականությունը սահմանող Սահմանադրական օրենքն ուժի մեջ է մտել 2021 թվականի հունվարի 20-ին, մինչդեռ ինքը ֆարտուղարության անդամ է ընտրվել 2018 թվականին և դադարեցրել իր լիազորությունները 2020 թվականին, և, ըստ այդմ, օրենքի հետադարձ ուժի արգելքի սկզբունքի հիման վրա տվյալ կարգավորումները չեն կարող տարածվել իր նկատմամբ՝ օրենքի հետադարձ ուժի արգելքի սկզբունքի հաշվառմամբ, Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ այս առումով Վահագն Ավագյանի պնդման ոչ իրավաչափ լինելը ուղղակիորեն պայմանավորված է այն հանգամանքով, որ վերջինս 2020 թվականից հետո պահպանել է Կուսակցության մշտապես գործող ղեկավար մարմնի անդամի կարգավիճակը:

Մասնավորապես, կուսակցության մշտապես գործող ղեկավար մարմնի անդամների՝ հայտարարագիր ներկայացնելու պարտականությունը սահմանվել է ««Կուսակցությունների մասին» սահմանադրական օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» 2020 թվականի դեկտեմբերի 29-ի ՀՕ-1-Ն սահմանադրական

օրենքով, որը ուժի մեջ է մտել 2020 թվականի հունվարի 20-ին, սակայն հիշյալ սահմանադրական օրենքով չի փոփոխվել կուսակցությունների մշտապես գործող ղեկավար մարմինների կարգավիճակը: Դեռ ավելին՝ 2021 և ավելի վաղ գործած խմբագրությամբ, Սահմանադրական օրենքի դրույթներով ամրագրվել է կուսակցության՝ առանց մշտապես գործող ղեկավար մարմնի գոյության անհնարինությունը: Այդ ամենն ամրագրվում է մշտապես գործող ղեկավար մարմնի լիազորություններով, այն է՝ հաստատված տարեկան բյուջեի հիման վրա կուսակցության ծախսերի նախահաշվի հաստատումը, կուսակցության անունից ֆադաֆացիայի արված գործարքների կնքումը, իր անդամների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ Սահմանադրական օրենքի փոփոխությամբ պայմանավորված՝ կուսակցության կանոնադրության և ծրագրի փոփոխությունները ընդունելը և համագումարն իրավագոր չլինելու դեպքում կուսակցության լուծարման մասին որոշում ընդունելու բացառիկ լիազորությունը, ինչպես նաև՝ կուսակցության տարեկան բյուջեն հաստատելը, եթե այդ իրավասությունը կուսակցության կանոնադրությամբ վերադառնված չէ կուսակցության համագումարին:

Վերոնշյալ լիազորություններից ակնհայտ է դառնում, որ կուսակցության մշտապես գործող ղեկավար մարմնի գործունեության շարունակականությունը և մշտական բնույթ կրելը այն հիմնական տրամաբանությունն է, որ ընկած է Կուսակցությունների ընթացիկ՝ ամենօրյա գործունեության հիմքում՝ ապահովելով վերջինիս իրական ու ամենօրյա գոյությունը, այլ ոչ՝ համագումարից համագումար:

Ուստի, սույն դեպքում Սահմանադրական օրենքի հետադարձ կիրառման մասին խոսք չի կարող լինել: Վախճան Ավագյանը կրում է պարտականություն ներկայացնելու հայտարարագիր միայն 2021 թվականի և հետագա տարիների համար, այն է՝ Սահմանադրական օրենքի համապատասխան փոփոխություններից հետո, իսկ Կուսակցության մշտապես գործող ղեկավար մարմնի գործունեության մշտական բնույթ կրելը պայմանավորված չէ որևէ օրենսդրական փոփոխություններով և այդ սկզբունքը գործել է Սահմանադրական օրենքի գործողության ամբողջ ընթացքում, հետևաբար՝ Կուսակցության 2018 թվականի կազմը շարունակել է գործել նաև 2020 թվականից հետո:

III. Այս համատեքստում, անդրադառնալով Վախճան Ավագյանի պնդմանը՝ Կուսակցության կողմից համագումար հրավիրելու անհնարինության վերաբերյալ, Հանձնաժողովը գտնում է, որ այն ևս անհիմն է և հակասում է Սահմանադրական օրենքի իրավակարգավորումներին: Նշվածի առնչությամբ Հանձնաժողովն ընդգծում է, որ ֆադաֆական կուսակցությունների գործունեությունը կարգավորող օրենսդրական դրույթները չեն կարող մեկնաբանվել որպես կուսակցության ղեկավար մարմինների լիազորությունների ինֆնաբերաբար դադարեցման հիմք՝ առանց նոր կազմի ձևավորման: Հակառակ մոտեցումը կհանգեցներ կուսակցության կառավարման համակարգում իրավական բացի, ինչն էապես կխաթարեր կուսակցության բնականոն գործունեությունը և անհնարին կդարձներ նույնիսկ նոր ղեկավար կազմի

ընտրության գործընթացի կազմակերպումը: Հետևաբար, այն հանգամանքը, որ Կուսակցության մշտապես գործող ղեկավար մարմնի անդամների նկատմամբ կիրառված են եղել խափանման միջոցներ կամ այլ պատճառով վերջիններս հնարավորություն չեն ունեցել Կուսակցության համագումար հրավիրել մինչև 2020 թվականի նոյեմբերի 8-ը, դեռևս չի նշանակում, որ վերջիններս նաև հետագայում չպետք է հրավիրեն համագումար և այդ փաստի ուժով վերջիններս լիազորությունները դադարեցվել են՝ հակառակ Սահմանադրական օրենքի տրամաբանության և իրավակարգավորումների:

Տվյալ դեպքում Վահագն Ավագյանի ներկայացրած մեկնաբանությունից հետևում է, որ 2020 թվականից հետո կուսակցությունն ընդհանրապես չի ունեցել մշտապես գործող ղեկավար մարմին: Նման պնդումն ուղղակիորեն հակասում է կուսակցության՝ որպես իրավաբանական անձի, ինչպես նաև վերջինիս մշտապես գործող ղեկավար մարմնի գործունեության շարունակականության (անընդհատության) տրամաբանությանը, ինչը հանդիսանում է ժողովրդավարական կառավարման ապահովման անհրաժեշտ երաշխիք:

Վերագրյալի հիման վրա Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ վարույթի մասնակցի այն պնդումը, թե ազատագրվման մեջ գտնվելու փաստը հանդիսացել է ֆիզիկական անհնարինություն և անհաղթահարելի խոչընդոտ, ինչի հետևանքով Կուսակցության անդամները զրկված են եղել որոշումներ ընդունելու հնարավորությունից, ևս հիմնավոր չէ: Նշվածի առնչությամբ Հանձնաժողովն ընդգծում է, որ բաղաժանան կուսակցությունը, որպես հանրային-բաղաժանան գործունեություն իրականացնող իրավաբանական անձ դրա առանձին անդամների կամ ղեկավարների ֆիզիկական անձով պայմանավորված կարգավիճակը (այդ թվում՝ անազատության մեջ գտնվելը) ինքնաբերաբար չի դադարեցնում կուսակցության՝ օրենքով սահմանված պարտականությունների կատարումը: Կուսակցությունների իրավունակությունը և պարտականությունները ծագում են դրա պետական գրանցման պահից և դադարում են միայն լուծարման պետական գրանցմամբ: Նշվածից հետևում է, որ կուսակցության մշտապես գործող ղեկավար մարմնի անդամների ֆիզիկական բացակայությունը օրենքով չի հանդիսանում կուսակցության գործունեության կամ պարտավորությունների դադարեցման հիմք: Կուսակցության անունից հանդես է գալիս դրա մշտապես գործող ղեկավար մարմինը, իսկ Սահմանադրական օրենքը չի նախատեսում իրավիճակ, երբ կուսակցությունը կարող է գոյություն ունենալ առանց որևէ պատասխանատու սուբյեկտի՝ մշտապես գործող ղեկավար մարմնի, քանի որ ըստ Սահմանադրական օրենքի տրամաբանության՝ կուսակցության գործունեության անընդհատ լինելը կուսակցության մշտապես գործող ղեկավար մարմինը, իսկ կուսակցության գործունեության ընթացքում ինքնակառավարման, կոլեգիալության, գործունեության թափանցիկության, հրապարակայնության և հաշվետվողականության սկզբունքների իրացումը ապահովվում է նաև կուսակցության մշտապես գործող ղեկավար մարմնի միջոցով:

IV. Ինչ վերաբերում վարույթի մասնակցի այն պնդմանը, թե իրավունքի գերակայության սկզբունքի ուժով անձնական պատասխանատվությունը չի կարող բխել «կազմակերպական ֆիկցիայից», և համագումար չհրավիրելու իրավախախտումը կատարել է Կուսակցությունը, ուստի նշված հանգամանքը չի կարող հանդիսանալ հայտարարատու պաշտոնատար անձի կարգավիճակի անժամկետ պահպանման հիմք, Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ հայտարարատու պաշտոնատար անձի կարգավիճակի պահպանումը ոչ թե «կազմակերպական ֆիկցիայի» արդյունք է, այլ բխում է Սահմանադրական օրենքով սահմանված՝ հայտարարագիր ներկայացնելու պահանջից, որը պահպանվում է այնքան ժամանակ, քանի դեռ տվյալ անձի լիազորություններն օրենքով սահմանված կարգով չեն դադարեցվել:

Հանձնաժողովը նաև ընդգծում է, որ Կուսակցության կողմից համապատասխան պարտականությունների կատարումը պայմանավորված է Կուսակցության մշտապես գործող ղեկավար մարմնի կողմից անգործություն դրսևորելով, որի անդամ է հանդիսանում նաև Վահագն Ավագյանը: Մասնավորապես, Կուսակցության կանոնադրության մեջ փոփոխություն կատարելու լիազորությունը ևս ըստ գործող կանոնադրության, պատկանում է Կուսակցության համագումարին, իսկ համագումար հրավիրելու լիազորությունը պատկանում է Կուսակցության մշտապես գործող ղեկավար մարմնին: Ուստի Կուսակցության կողմից անգործություն դրսևորելու և կանոնադրությունը չփոփոխելու հանգամանքը ևս կապված է Կուսակցության մշտապես գործող ղեկավար մարմնի դրսևորած անգործության հետ, որի անդամ հանդիսանում է նաև Վահագն Ավագյանը:

Բացի այդ Հանձնաժողովն էական է համարում այն հանգամանքը, որ Կուսակցության կողմից Հանձնաժողով ներկայացված 2021-2025 թվականների ընթացքում Կուսակցության ստացած և ծախսած միջոցների մասին հաշվետվությունների «1.1 Ղեկավար անձնակազմ» (2025թ. հաշվետվությամբ՝ Կուսակցության մշտապես գործող ղեկավար, իսկ այլ ղեկավար մարմինների դեպքում այդ մարմնի անդամներ)» բաժնում Վահագն Ավագյանը ներկայացված է որպես Կուսակցության ղեկավար մարմնի անդամ:

Ամփոփելով վերոգրյալ իրավական և փաստական հանգամանքների համակցված վերլուծությունը՝ Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ վարույթի մասնակցից Վահագն Ավագյանի կողմից ներկայացված առարկությունները հիմնավոր չեն, քանի որ Կուսակցության կանոնադրական ժամկետների լրանալու հիմքով հայտարարատու պաշտոնատար անձի կարգավիճակի ինքնաբերաբար դադարեցման իրավական թեզը հակասում է հենց իր՝ վարույթի մասնակցի հետագա վարքագծին: Սույն գործի 3.4-րդ կետով հաստատված փաստի համաձայն՝ 23.01.2025 թվականին Հանձնաժողով է մուտքագրվել Վահագն Ավագյանի դիմումը՝ որպես Կուսակցության պաշտոնատար անձ հանդես գալու վերաբերյալ: Իրավունքի հիմնարար սկզբունքների, մասնավորապես՝ սեփական վարքագծին հակասող հանդես գալու արգելի (Venire contra factum proprium) ուժով՝ անձը չի կարող ընտրովի սկզբունքով վկայակոչել իր պաշտոնական կարգավիճակի

առկայությունը՝ դրանից բխող իրավունքներից կամ հնարավորություններից օգտվելու համար, և միաժամանակ պնդել դրա բացակայությունը՝ հանրային-իրավական պարտականությունների կատարումից խուսափելու նպատակով: 2025 թվականին դրսևորած գիտակցված վարքագծով վարույթի մասնակիցն իսկ իրավականորեն հերքել է 2020 թվականին իր լիազորությունների դադարած լինելու վերաբերյալ սեփական պնդումը: Իսկ անազատության մեջ գտնվելու փաստով պայմանավորված «Ֆիզիկական անհնարինություն» և «անհաղթահարելի խոչընդոտի» վերաբերյալ փաստարկն իրավաչափ չէ, քանի որ «Հանրային ծառայության մասին» օրենքով սահմանված հայտարարագիր ներկայացնելու պարտականությունը կրում է բացառապես անհատական (անձնավորված) հանրային-իրավական բնույթ: Այն որևէ կերպ կապված չէ Կուսակցության՝ որպես կոլեգիալ մարմնի գումարման, փոխանցման կամ կազմակերպական որոշումների ընդունման հետ, այլ իրականացվում է էլեկտրոնային համակարգի միջոցով, իսկ դրա անհնարինության դեպքում՝ թղթային եղանակով: Ընդ որում, հարկ է արձանագրել, որ մի շարք դեպքերում անազատության մեջ գտնվող պաշտոնատար անձանց (այս թվում՝ Կուսակցության) կողմից համապատասխան հայտարարագրերը, ինչպես նաև կուսակցության տարեկան հաշվետվությունները ներկայացվել են Հանձնաժողով, ինչը վկայում է այն մասին, որ անազատության մեջ գտնվելն ինքնին չի առաջացնում օբյեկտիվ անհնարինություն՝ կատարելու օրենքով նախատեսված պարտականությունները: Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով պատճառ ծանուցված լինելու պայմաններում վարույթի մասնակիցն ունեցել է բավարար ժամանակ և իրավական հնարավորություն՝ ձեռնարկելու անհրաժեշտ ֆայլեր պարտականության կատարման ուղղությամբ, ինչը չի արվել սուբյեկտիվ պատճառներով: Հետևաբար, քանի դեռ օրենքով սահմանված կարգով չի գրանցվել Վահագն Ավագյանի լիազորությունների դադարեցումը կամ նոր դեկավար կազմի ընտրությունը, վերջինս իրավական առումով պահպանել է կուսակցության հայտարարատու պաշտոնատար անձի իր կարգավիճակը և դրանից բխող հանրային պատասխանատվությունը: Հայտարարագրերը սահմանված ժամկետներում և ծանուցումից հետո չներկայացնելը հանդիսանում է անձի գիտակցված անգործության արդյունք, ինչը լիովին համապատասխանում է Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 169.28-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված իրավախախտման (զանցանքի) հատկանիշներին և հիմք է վարչական տույժ կիրառելու համար:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ Հանձնաժողովը գտնում է, որ «Սասնա Ծռեր» համահայկական կուսակցության ֆարտուղարության անդամ Վահագն Ավագյանը ենթակա է վարչական պատասխանատվության Օրենսգրքի 169.28-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված զանցանքի համար:

«Սասնա Ծռեր» համահայկական կուսակցության ֆարտուղարության անդամ Վահագն Ավագյանը Սահմանադրական օրենքի իմաստով հանդիսանալով հայտարարատու պաշտոնատար անձ կրել է Կուսակցության

մշտապես գործող ղեկավար մարմնի անդամի, իսկ այլ ղեկավար մարմնի դեպքում այդ մարմնի անդամի՝ 2022 թվականի գույքի և եկամուտների հայտարարագիրը Հանձնաժողով ներկայացնելու պարտականությունը:

Ընդ որում, Վահագն Ավագյանը մինչև գործի փնտրյալ օրը չի ներկայացրել Հայտարարագիրը, ինչի արդյունքում Հանձնաժողովը գտնում է, որ խաբարվել է Օրենսգրքի 169.28-րդ հոդվածի դրույթներով պաշտպանվող իրավահարաբերությունների էությունը:

Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ սույն գործով վարչական վարույթի մասնակցի գործողություններում առկա չէ Օրենսգրքի 33-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտման համար պատասխանատվությունը մեղմացնող, ինչպես նաև Օրենսգրքի 34-րդ հոդվածով սահմանված վարչական իրավախախտման համար պատասխանատվությունը ծանրացնող հանգամանք:

Ելնելով վերոգրյալից, ղեկավարվելով «Կուուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքի 24-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետով, 26-րդ հոդվածով, Սահմանադրական օրենքի 28.1-ին հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերով, Օրենսգրքի 169.28-րդ հոդվածի 1-ին մասով, 282-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով և 283-րդ հոդվածով՝ Հանձնաժողովը.

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

1. Հանձնաժողովի կողմից 2026 թվականի հուլիսի 10-ի թիվ ՎԻՎ/121/2026 որոշմամբ «Կուսակցությունների մասին» սահմանադրական օրենքով նախատեսված Կուսակցության մշտապես գործող ղեկավար մարմնի անդամի, իսկ այլ ղեկավար մարմնի դեպքում այդ մարմնի անդամի՝ 2022 թվականի գույքի և եկամուտների հայտարարագիրը «Հանրային ծառայության մասին» օրենքով սահմանված ժամկետը լրանալուց հետո՝ 30 օրվա ընթացքում, Հանձնաժողովի գրավոր ծանուցման հիման վրա չներկայացնելու համար Վահագն Ժիրայրի Ավագյանի նկատմամբ կիրառել վարչական տույժ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկի՝ **200,000 ՀՀ դրամի չափով:**

2. Տուգանքը պետք է վճարվի գանձապետական **900005001335** «Իրավախախտումների համար կիրառվող վարչական տուգանքների և պատժամիջոցների» **հաշվեհամարին**՝ վճարման անդորրագրի **«Նպատակ» դաշտում պարտադիր նշելով սույն որոշման համարը:**

3. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում Վահագն Ժիրայրի Ավագյանին այն սահմանված կարգով հանձնելու (հանձնված համարվելու) հաջորդող օրվանից:

4. Սույն որոշումը կարող է բողոքարկվել ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և ժամկետում:

ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻ
ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՏԱՐՈՂ՝

ՄԱՐԻԱՄ ԳԱՆՍԵԱՆ